

tem. Quod autem si sufficiens materia essent, non deberint ab Ecclesia prohiberi, vel ut non necessaria proponi, ex quo arguunt aliqui, quia non possunt rationabiliter fideles beneficio Sacramentalis gratiæ priuari, quo à Christo liberaliter sunt donati: id certe nullatenus videtur vigere, quia stante ratione conuenientia, id non videtur repugnare.

361 Et pro ampliori rei huius declaratione, id quod ab Ecclesia de Communionis sub vna specie statutum est, exactè suffragatur. Per vtramque enim speciem maiorem gratiam conferri multi & graues Scriptores tenent, vt videri potest apud P. Martinon, qui eorum agmen adducit *Tomo 4. Disput. 34. num. 20.* & nihilominus ob conuenientiam in tali prohibitione repertam, ob inconuenientiam vltis alterius, id sanctè & prudenter potuit generali præcepto stabiliri. Vnde & Doctores qui affirmant sub vtraque specie communicantibus non plus gratiæ tribui, nisi maior dispositio accedat, fatentur prohibitionem fore legitimam, etiam si gratia maior conferretur, vt videri potest apud P. Suarium *Tomo 3. in 3. p. Disput. 71. Sect. 3. Dist. 2.* circa finem. P. Coninckium *Quæst. 80. num. 127. ad Secundum*, & alios. Nihil ergo mirum, si circa Extremam Vnctionem aliquid tale fuerit ab Ecclesia constitutum. Quamuis de eo præceptum nõ extare, ex eo potest colligi, quod si alicubi, maxime in Rituali Pauli. V. quod tamen non obligare sub præcepto ex eo aliqui colligunt, quod in eo Pontifex exhortando potius, quam præcipiendo loquatur. Nihilominus ex eo deduci efficacissimè potest vnctionem renum non esse de necessitate Sacramenti: quia licet Pontifex tantum hortando procedat, cum tamen doctrina illa generalis pro Ecclesia sit, errare in illa Pontifex nequit, vt non necessarium proponens id, quod reuera necessarium est.

Prohiberi aliquas ab Ecclesia potuisse exemplo communionis sub vtraque specie.

De eo non extare in Rituali præceptum videri quibuslibet.

Vnde non esse necessarium deduci potuerit.

Aliquando nullam in decemiam in illis reperitur.

mento ministrandum voluisse. Et quia circa pedes tale aliquid potest accedere, quod scilicet dis-cooperiri sine periculo aliquo nequeant, idè de illis similiter iudicatum; non ita de aliis, quæ in propatulo sunt, caput scilicet, & manuum aliqua.

363 Iuxta hæc ergo id in ordine ad praxim deducendum, pro quo, vt admonui, *num. 359.* disquisitio ista processit in viris scilicet nullam esse vnctionem omittendam, quod Rituale Pauli. V. ita decernit, quando id commodè fieri potest. Quod intelligendum etiam si Monachi sint: non obstante eo, quod ex P. Henriquez *num. 358.* eiusdem verbis est positum. Cum enim valde probabile sit gratiam sanctificantem & Sacramentalem etiam specialem qualibet vnctione conferri, non debet infirmus in eo tanta necessitatis articulo huiusmodi subsidio fraudari. Vt autem commodè ad receptionem possit aptari, non est status periculi in talibus commotionibus expectandus; sed opportunè occurrendum. Licet autem aliquas defatigatio infirmo sit ex motione futura, ad eam est suauiter excitandus ob fructus magnitudinem: maiores enim à medicis pati grauitates solent, nullo frequenter salutis compendio: *Vt valeant ergo animo quidquam tolerare negabunt?*

In Praxi quid tenendum.

Specialis casus. Et utilis in eius resolutione doctrina.

364 Q Via in Indiis accidit, licet non ad Indias tantum spectet, & his fermè diebus, illius discussionem inuat hoc loco, neque inutilem, vt reor, attexere. Cum moribundum Religiosus Sacerdos inungeret, in quarta vnctione locutionem omisit, tantum dicens, *Quidquid per gustum deliquisti.* Et dubitatum quid fieri oporteret, nihil tamen factum, sed exremonia illa sacra more solito consummata. Et vt ita fieret, in primis ratio esse potuit, quod iuxta sententiam grauium Scriptorum de qua *n. 359.* primâ vnctione Sacramentum quoad omnia essentialia perficitur. Item, quia secundum aliam sententiam, de qua *num. 360.* per quamlibet vnctionem specialis gratia confertur, vnde vnâ earum aliqua deficiente, non idè infirmus Sacramenti defraudatur effectu. Quod si dicatur defraudari partiali illâ gratiâ respondente quartæ vnctioni, id non debet esse causa vt illa seorsum perficiatur, quia iam extra suum locum est, neque moraliter continuatur cum aliis, & ita non videtur conueniens vnctionis iteratio: gratiæ autem illius defectus, cum præter intentionem Ministri fuerit, casui tribuendus est, & alia ratione supplendus: si tamen ad supplementum vrgens obligatio est, quod potest non sine fundamento negari, quia iactura illa inculpabilis fuit, vel si culpa aliqua interuenit, ea fuit profectò leuissima, ob inaduerentiam inquam, aut perturbationem, quæ in rebus huius non raro solet admitti.

In vnctione 4. omisso locutionis an sit in causa iterandi illam. Et que ostendunt non esse.

365 Potest etiam pro eodem esse fundamentum aliud, ex valore scilicet vnctionis prædictæ, etiam locutionis non adhibita mentione. Nam additio ad valorem non videtur necessaria: iuxta

Vnctionem fuisse validam vnde probari potest.

iuxta probabilem enim multorum sententiam, de qua *num. 359.* Vnctiones tantum quinque necessariae sunt, quatenus in organis quinque sensuum fiunt, eò quod inde omnium sit peccatorum origo, quia nihil in intellectu, quod prius non fuerit in sensu: atqui locutio non est actus sensationis, vt constat: ergo licet in vnctione exprimi soleat, non erit substantialis defectus expressionis. Tum etiam quia in vnctione membri non est necessarium exprimi omnes illius actus, sed præcipuum: quemadmodum etiam si exprimat locutio, non est necessarium exprimi silentium, per quod multoties graua peccata committantur. Pro quo etiam facit illorum sententia, qui affirmant non esse necessarium exprimi sensum, in cuius organo sit vnctio: & ita dictiones illæ *Per visum. Per auditum &c.* de substantia non esse; quia determinationem effectus non est necessarium indicari: Deus enim non dat veniam dimidiatam, ita vt in prima vnctione remittantur peccata commissa per visum, & sic de aliis: sed mortalia omnia simul remittuntur, etiam illa, quæ per sensum commissa non sunt, sed per actus merè internos. Immo nec determinatio partium necessaria videtur, aut quod vnctio in illis fiat: quandoquidem si quis careret aliquibus earum, vt manu, vel pede, nequiret alioqui validè istud suscipere Sacramentum. Et etiam si sit de Sacramenti essentia vt vnctio in partibus determinatis fiat; non tamen est earum expressio: quemadmodum licet vnctio in fronte dicatur esse de essentia Confirmationis, id tamen in illius forma non declaratur. Et ita tenet P. Reginaldus *Tomo 2. Lib. 28. Cap. 9. num. 56.* Hermes Christianus, & Petrus à S. Ioseph, apud Dianam *Parte 9. Tract. 7. Resolut. 56.* vbi cum P. Præposito sententiam dictam non esse improbabilem affirmat. Quod & firmat *Parte 10. Tract. 12. Resolut. 32.*

Non esse necessarium exprimi sensum, in quo sit vnctio, sententia quorundam.

Sicut nec partem, in qua sit illa.

Iteranda vnctionem versumilius.

Tacobi 3. v. 6. & 7.

Si Sacerdos non perfectus vnctiones, posse alium. Et vnam vnctionem aliam non supponere. Vnde arguitur.

P. Sa. & Bonacina docet P. Palaus *suprà Puncto 3.* in fine. Quod autem discontinuatio aliqua non obstat, ex prædictâ doctrinâ colligitur: nam si deficiente vno Sacerdote, alius prolequi potest, quod peculiare esse in hoc Sacramento aduertit P. Henriquez *Livy. 3. Cap. 12. num. 4.* pro quo & P. Palaus *suprà numer. 8.* & P. Bauny *Tract. vlt. citato Quæst. 2. §. Quantum:* dum alius vocatur, qui ministerium impleat, discontinuatio est necessaria futura. Quod ex doctrinâ alâ deduci etiam potest, iuxta quam si infirmus ante quintam vnctionem an sit mortuus dubitetur, ad illam & alias procedendum: si autem mortuus putabatur ob paroxysmum, & postea signa vitæ ostendat, adiiciendæ, quæ defuerant, vnctiones. Sic P. Henriquez *citato numer. 4.* In quo euentu discontinuatio est manifesta.

Sicut ex doctrinâ alia notanda, circa discontinuationem.

367 Neque obstat probabile esse id, quod pro contraria parte adduximus, pro qua etiam militat ea, quæ Diana congerit *Parte 8. Tract. 1. Resolut. 21.* ad fundandam sententiâ illius probabilitatem, quæ contendit vnicâ vnctione hoc posse perfici Sacramentum. Et *Parte 10. Tract. 12. Resolut. 31.* vbi & cum P. Pellizzario tenet non repetendum Sacramentum, sed supplendam vnctionem quæ defuit, si non multum temporis intercessit, casu necessitatis excepto. Et in ordine ad casum nostrum addo, etiam si quinque, aut plures necessariae sint, in quarta sufficere expressionem gustus ex variis Ritualibus ab eodem adductis, in quibus cum gustus mentio fiat, non tamen locutionis. Vnde & P. Martinon *suprà n. 23.* censet quod sine repetitione illarum vocum. *Per hanc sanctam vnctionem,* constaret Sacramentum, si quis vnctiones quinque sensuum celeriter perficeret sub hæc forma: *Per istam Sanctam Vnctionem, & suam piissimam misericordiam, dimitte tibi Deus quidquid peccasti per visum, auditum, odoratum, gustum, & tactum.* Non inquam, obstat, quia probabilitate illâ non obstante, res dubia persistit, & contra charitatem est sine vrgenti causa dubium reddere effectum Sacramenti; & sic recipientem ingenti iacturæ bonorum spiritualium exponi. Pro quo videnda quæ adducit Diana *Parte 8. Resolutio illa 21.* circa finem. Quod equidem in casu, de quo loquimur, videtur specialiter vrgere, quia recipiens in periculosissimo versatur articulo, & subsidiis eget potentissimis, qualia Christus Sacramentorum institutione prouidit. Claudio, aduertens in defectus prædicti supplemento sic dicendum: *Quidquid per locutionem deliquisti:* de gustu nihil addendo, quia pro eo sufficiens forma præcessit. Licet enim vt vna tantum proponatur pro vtroque, virtute tamen est duplex, & re ipsa diuisibilis. Pro quibus hæc satis.

Non obstat probabilitatem sententiæ appositæ, pro qua adducuntur.

Quia contra charitatem delinquitur.

Obseruatio ad praxim.

CAPVT XIII.

De Privilegiis Indorum circa Sacramentum Ordinis.

368 N Vllum equidem pro illis extat, neque necessarium fuit: quia cum illorum capacitas pro ministerio tanto hucusque sufficiens visa non fuerit, & ipsum ministerium in Hispanorum oculis tali promotione

Indis nullum circa Ordines privilegium, & quare.

tione vileſceret, nullo opus privilegio fuit, neque vt credo, erit, ſi de maioribus loquamur Ordinibus: pro Minoribus autem facilius poterit indulgeri: licet in Concilium Limentis ſecundo Parte 2. Cap. 74. caveatur ne aliquis Eccleſiaſticus Ordo eiſdem conferatur. Sed cum communis Doctorem ſententia fit Tonſuram non eſſe Ordinem, exiſtimare quiſpiam poterit non eſſe Canone dicto comprehenſam, & poſſe ijs conferri, qui Eccleſiæ ſervitio ſe dedicant, vt nouæ iſtæ Eccleſiæ plantæ ab Eccleſiaſticis gradibus non penitus arceantur. Quod quidem Prælatorum eſt prudentiæ relinquendum, qui circumſtantijs inſpectis poterunt quod ſibi bene viſum fuerit agere, cum nulla aliàs prohibicio extet, vt videri poteſt apud Dom. Solorzanum Tomo 2. Lib. 3. Cap. 20. num. 1. & ſeqq. & in Politicâ Lib. 4. Cap. 20. de quo & Lib. 2. pag. 242.

Privilegiū Nicolai III. ad conferendum Tonſuram & Minores Ordines.

An ſit per Tridentini reuocatum circa quod diuerſe ſententia.

Privilegia alia pro eodem.

Privilegiū Adriani VI. pariter ordoſe.

ornamentorum benedictionem, & aliorum pro vſu Altaris ſeruiendum, & etiam, vt hoc etiam demus, ad Confirmationis Sacramentum. Privilegium autem Leonis X. temporale & valde limitatum fuit, vt non ſemel admonui. Vide tamen num. 385. Privilegiū autem Nicolai III. nullus ex citatis meminit, cum tamen amplius & expreſſius ſit: ſicut neque privilegij Innocentij IV. pro eodem conceſſi Patribus etiam Prædicatoribus, de quo & nos ſupra, & habetur apud Emmanuelem Rodericum in Bullario, Bulla 19. citati Pontificis, vbi & de Indiſis mentio fit, ſicut & in aliâ citatâ, licet India tunc temporis non eſſent detectæ, quia de antiquiore India erat fermo, cuius frequens apud Auctores mentio fit & Indi fluminis, à quo ſic dicitur compellata. Et ex doctrinâ Auctoris eiſdem colligi poteſt privilegia dicta non fuiſſe per Concilium reuocata iuxta ea, quæ habet Tomo 1. q. 9. regul. q. 35. art. 1. eò quòd Pius V. conceſſerit Mendicantibus vſum privilegiorum, etiam eorum, quibus per Concilij reuocationem vt non licebat. Licet autem Gregorius XIII. conceſſionem iſtam reuocauerit, non videtur de iis locutus privilegij, quibus Indiſi Miniſtri ſuebantur. Cum enim de infidelium conuerſione, & conuerſorum manutentione tractetur, pro quo quotidie varia privilegia contra Tridentini Decreta conceduntur, non eſt credibile Gregorium zelo propagandæ fidei præſtantiffimum, adimere voluiſſe illa, quæ pro effectu dicto fuerant à diuerſis Pontificibus attributa. Circa quod & nos ſupra philoſophati ſumus num. 344. & hinc eſt P. Pellizarium ſupra de privilegio iſto vt de valido loqui, & minimè reuocato: vnde negari nequit quin ſit probabile talem eſſe in Prælatiſ Regularibus poteſtatem: vbi ſcilicet Episcopii non ſunt, neque citò ſperantur adfuturi. Quamquam in illius vſu neſcio an ſit conuenientia alicuius momenti futura, cum tamen rebus vt nunc ſtantibus, inconuenientia potius non leuia poſſint pertinere.

Et minus Leonis X.

Aliud Innocentij IV.

Post Concilium vni habere, nec reuocandi Greg. XIII. obſtare pro Indiſi.

Quid circa vſum.

Recentior conuerſi conferre an poſſint & Regularibus ſibi ſubiectis. Circa quod ſententia negant.

Aſſertiuæ præſertur, & probatur.

371 An verò ſtante prædictâ facultate conferendi Minores Ordines conuerſis, ea poſſit ad ſubditos Regulares extendi, inquit P. Pellizarius, & reſpondet num. 181. videri non poſſe, niſi forte & ipſi ex conuerſis eſſent; quia privilegia non debent extendi vltra intentionem concedentis ſufficientibus verbis expreſſam; quod in præſenti accidit; immò oppoſitum videtur deduci ex ſine conceſſionis, videlicet ob promouendam conuerſionem. Sed contrarium ſatis verofimile apparet, quia cum ſic conuerſi, ſi in Religionem admittantur, eo ſui beneficio poſſint: maxima eſſet diſſonantia in eo quòd alij, in quibus maior eſt ſufficientia, illo gaudere non poſſent. Sunt quidem privilegia aliqua nouiter conuerſis conceſſa, quibus ſui antiqui Chriſtiani nequeunt: illa tamen differentia ex eo accidit quòd antiqui Chriſtiani robuſtiores ſunt ad onera Eccleſiaſtica præceptorum portanda, ad quæ nouiores eſſe imbecilles ſolent, vt in ieiunijs, obſervatione feſtorum, matrimonijs, & alijs eſt videre. Privilegium autem, de quo agimus, alterius generis eſt, in quo præcipue dignitas perſonæ ſpectatur, quæ pro ordinatione à ſacris eſt Canonibus conſtituta. Cum ergo Religioſi ex antiquâ Chriſtianorum progenie digniores ſint nouiter

nouiter

nouiter conuerſis; diſſonantia magna eſſet, vt dixi, ſi his beneficio dicto gaudentibus, illo in Ordine ad ipſum repulſum paterentur. Præterquam quòd Religioſi tales in partibus illis, vbi de conuerſione agitur, conſiſtentes, ad eam cooperaturi cenſentur, & ita conuerſis beneficium ex ordinatione, quatenus ad illud diſponunt, ſunt aliquo modo collaturi. Et indignum videtur, vt Miniſter Euangelicus eo priuatur Apoſtolicæ Sedis beneficio, cuius eſt in alijs instrumentum: cum aliàs ſic Ordinatus poſſit melius & dignius Euangelicæ prædicationis munus exercere. Hoc ergo non videtur improbandum.

Privilegiū Vrbanij VIII. pro Iaponiâ quomodo ſuffragetur.

P. Quintana.

372 Quia etiam Vrbanus VIII. Euangelicis miniſtris in Iaponiâ durante præſenti perſecutionis ſtatu conceſſit Sacramenta (Ordinem tamen Episcopalem non requirit) etiam Parochialia miniſtrare, vt vidimus ſupra. Dubitari item poteſt an ſub conceſſione huiusmodi Tonſura, & Ordines minores veniant. Circa quod ita ſcribit P. Quintana. Tomo 2. Tract. 6. Singulari 4. num. 8. Ordinum minorum collationem, cum adeo neceſſarij non ſint ad hunc finem, & pro perſecutionis tempore, nec iuxta veriore ſententiam Sacramenta hic non committi probabilis exiſtimo. Sic ille, probabiliter quidem contrarium cenſens, dum ſuum placitum probabiliter reputat. Fundamentum autem quatenus ex eo delimitur, quòd Ordines dicti Sacramenta non ſunt, minus eſt firmum: Sacramenta enim eſſe probabiliffimum eſt, vt oſtendi Tomo 2. Theologicorum Problematum, circa Sacramentum Ordinis. Quod autem de non neceſſariâ ad effectum, pro quo eſt facta conceſſio, huiusmodi facultate aſſerit, ijs eſt conforme, quæ à nobis dicta ſunt num. 370. circa Adriani conceſſionem. Sed certè ſicut de præſenti privilegio dictus Pater cenſet, de Adriani, in quo conceſſio & exceptio ſimilis, cenſere pariter debuiſſet. Vtrumque ergo æquè videtur eſſe probabile, attemptâ tantum conceſſione Adriani. Cum autem illa, & aliæ, quas adduximus, ſuſtineri adeò verofimiliter queant, pro Iaponienſibus Miſſionibus maxime ſuffragantur: vnde quod minoris probabilitatis ex conceſſione Vrbanij videtur habere, ex alijs poteſt abundè ſuppleri, ſi attento rerum ſtatu vſus expediens videatur.

Aliud Innocentij X. pro Ordine ante certâ ætatem conceſſum Societati.

Ad omnes ſacros Ordines extendi.

373 Eſt inſuper privilegium aliud pro Indiſis circa Ordinem conceſſum, de quo num. 152. & licet Indorum directè non ſit, de illo hic aliquid adnotandum. Conceſſerunt illud Pontifices aliqui, ſed temporale, ſicut & temporale eſt, quo fruimur modò, & in Bullâ extat Innocentij X. his verbis: *Ac cum ſuis Regularibus (Societatis ſcilicet) vt ad ſacros etiam Præbyteratus Ordines per annum ante legitimam ætatem promoueri poſſint, diſpenſare valeant, ſimiliter concedimus.* Sic Pontifex. Cuius conceſſionis planus videtur eſſe ſenſus, vt ſcilicet quilibet Ordo ſacer ex diſpenſatione Superiorum per annum ante legitimam ætatem ſuſcipi poſſit. Particula enim *etiam* in conceſſione appoſitâ, caſum magis dubitabilem exprimit, vt per varios Textus & Doctores oſtendit P. Quintana. Tomo 1. Tractat. 3. ſingulari 25. numer. 4. & vt deſſet illa, tenor ipſe conceſſionis idem oſtendit: cum enim Pontifex de omnibus ſacris loquatut Ordinibus, ad omnes eſt extendenda conceſſio, in quibus eadem ratio eſt; immò & in

prioribus maior, quàm in Præbyteratû, qui, vt nomen ipſum indicat, ætatem exigit maturiorem.

Religioſi alijs vt fruâ eo licent.

374 Propter quam rationem Religioſi aliqui privilegio iſto ſui tentarunt, communicationem generalem allegantes, quod tamen à Prælatiſ obſtinere minimè valuerunt. Volebant illi expleto anno vigefimo, & vigefimo-primò inchoato, Subdiaconatum recipere, & vno plus anno Diaconatum. Sed Episcopii communicationi huiusmodi nihil deferentes, quod in Bullâ non videbant expreſſum, neque conceſſum agnoſcebant. Præterquam quòd modus ille anticipationis in omnibus ſacris Ordinibus diſſonus videbatur, & extra receptum ſtylum. Quæ quidem abſolute loquendo tolerabilia non ſunt; ſic enim Summi Pontificis privilegio concedentis non parùm videtur auctoritati derogari. In caſus tamen contingentia occurrere rationes poterunt, ad ſimilem negationem: præſertim quia videri eis potuit in Societate ſpecielem aliquam rationem extare, ob quam privilegium dictum fuerit ipſi conceſſum; quâ non extante in alijs, non debet communicatio eiſdem admitti. Pro quo & Ioannes de la Cruz in Epitome ſtatus Religioſi in Indice verb. *Privilegium*, vbi ait quòd gratiæ Monafterio conceſſæ vnus Ordinis extenduntur ad alia eiſdem Ordinis, & ſic ad omnes Ordines. Sed intelligitur exiſtente eadem cauſâ: nam privilegia conceſſa Religioſis Indiarum non extenduntur ad Religioſos totius Ordinis, quia ſpecielem attendunt rationem in illis partibus. Ita Clemens VII. in Compendio Minorum Conceſſione 19. Quæ eſt etiam aliorum doctrina, vt ſuperius vidimus. His accedit privilegium dictum à Societate imperatrum vt ipſi iuxta propriam agendi rationem deſeruiret. In illâ autem numquam accidit vt quiſpiam anticipatione illâ annorum pro omnibus Ordinibus, initiatur, ſed finitis ſtudijs, vnde & pro non ſeruandis interſtitijs privilegia etiam ſpecialia ſunt eidem impartita. Cum ergo communicatio non plus conferat quàm priuilegiario directo conueniat, quia eſt adinſtar, vt aliàs dictum; non debet eſſe mirum ſi Prælati hoc modo conceſſionem dictam intellexerint, & ita iuxta Religioſorum operati non fuerint voluntatem. Iam ad alia.

Non extare eandem rationem in illis, que in Societate, vnde videtur communicatio locum non habere.

CAPVT XIV.

De Privilegijs Indorum circa Sacramentum Matrimonij.

Sunt illa nec pauca, nec leuia, vt ex Compendio, & Bullis conſtat, & ita pro illis

375 Dico primò. Indi vt matrimonium contrahant, non obſtante cognitione vltra ſecundum gradum tranſuerſalem, aut affinitate, nullâ indigent diſpenſatione, iam enim illâ generaliter potiuntur. Sic Mag. Alphonſus à Veracruce, quem adducit Fr. Ioannes Baptiſta in Animaduerſionibus pro Confefſarijs Indorum Parte 1. Fol. 88. Pag. 1. in hunc modum loquentem: *A la primera duſda digo, que ſin tomar la Bulla los Indios ſe pueden caſar en el tercero y quarto grado, como antes.*

Aſſertio t. Indos non egere diſpenſatione vltra ſecundum gradum.

La